

CİNSEL ŞİDDET
DESTEKSİSTEMİ
NEREDE?

taciz / tecavüz

**benim
suçum
değil!**

Cinsel Şiddet-Cinsel Saldırıdan
Hayatta Kalanlar için Bilgiler

 Cinsel Şiddetle
Mücadele Derneği

www.cinselsiddetlemucadele.org
www.csdestek.org

Hazırlayanlar:
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

Tasarım:

İllüstrasyonlar:
Özge Özgüner

1. Baskı Kasım 2020
2. Baskı Ağustos 2023

Bu broşür cinsel şiddet hakkında çeşitli bilgiler içermektedir; bu bilgiler şiddete dair hafızamızı canlandırabilir veya üzerimizde çeşitli etkiler ortaya çıkarabilir. Bunu fark edersek derin ve yavaş nefesler alarak rahatlamayı ve okumaya ara verip, kendimizi hazır hissettiğimizde devam etmeyi deneyebiliriz.

Merhaba,

Bu broşür, cinsel şiddete/saldırıya maruz bırakılmış 18 yaş üzeri yetişkinler için hazırlanmıştır. Burada, saldırı sonrası ihtiyacımız olan desteğe nereden ve nasıl erişebileceğimize dair seçeneklerin yanı sıra; tıbbi ve yasal prosedürler hakkında bilgiler bulabilirsiniz. Tıbbi ve yasal prosedürler 2020 yılına ait mevzuata yönelik olmakla beraber ilerleyen zamanda güncelliğini kaybedebilir ve pratikte farklı uygulamalarla karşılaşma ihtimalimiz olabilir. Cinsiyet kimliğimiz, cinsel yönelimimiz yaşadığımız şiddetin hukuki olarak tanınması ya da ihtiyacımız olan destek ve adalete erişim noktasında engel teşkil ediyorsa, bu konularda özel olarak çalışan sivil toplum kurumlarından yönlendirme ve danışmanlık talep edebiliriz. Daha kapsayıcı ve detaylı bilgi için csdestek.org sitesini inceleyebilirsiniz.

Broşürde Kullanılan Terimler

Hayatta kalan (survivor) hayatının bir döneminde cinsel şiddetin herhangi bir biçimine maruz bırakılmış olan kişiler için kullanılan ifadedir. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği olarak adli alan dışında, ‘mağdur’ kelimesi yerine ‘hayatta kalan’ ifadesini kullanmayı tercih ediyoruz. Ancak her birimiz, kendimiz için uygun gördüğümüz ifadeyi seçebiliriz.

Cinsel şiddet kişinin açık ve belirgin onayı (rızası) olmadığı halde veya onay veremeyeceği durumlarda gerçekleşen, cinselliğe yönelik teşebbüs ve tehdit içeren her türlü eylem, davranış ve müdahaleyi tanımlar. Bu hareket ve davranışlar cinsel dürtü ve ihtiyaç kaynaklı değildir. Kişiyi sindirme, üzerinde otorite kurma, cezalandırma gibi amaçlarla gerçekleşen şiddet eylemleridir.

Taciz, tecavüz, cinsel istismar gibi cinsel şiddet türleri, Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Taciz (Taciz), Cinsel Saldırı (Temas içeren Taciz, Tecavüz Girişimi vb.), Nitelikli Cinsel Saldırı (Tecavüz) ve Çocuğun Cinsel İstismarı (Cinsel İstismar) gibi kavramlarla tanımlanmaktadır. Bu yüzden hizmet sağlayıcı kamu kurumlarında da bu ifadeleri duyabilirsiniz.

Öz yardım (self help) “kendine yardım”, “kendine destek” anlamında kullanılmaktadır. Bir kişinin duygusal, psikolojik ve somut temelde bir problemi aşmak için ihtiyaç duyduğu desteği kendi çabası, kaynakları ve iradesi ile kendine sağlaması anlamındadır.

Öz savunma (self defens) “kendini savunma” anlamındadır. Bir kişinin kendisine yönelik şiddet içeren bir saldırı karşısında, gerektiğinde fiziksel güç de kullanarak kendini korumasıdır.

Destek sistemi kavramını “cinsel şiddetten hayatta kalana destek veren yakınlar veya hizmet veren meslek uzmanlarından oluşan ağ” olarak ifade ediyoruz. Bu ağdaki kişiler mutlaka uzman olmak zorunda değildir, olabilirler de. Güvendiğimiz bir arkadaşımız (ya da arkadaşlarımız) aile üyeleri, psikolog veya psikiyatrimız, aynı inancı veya yaklaşımı paylaştığımız biri olabilir. Kişisel destek sistemimiz dışında; birbiriyle koordineli çalışan sivil ve kamu kurumlarından oluşan destek ağını da, yaşadığımız ülkedeki “kurumsal destek sistemi” kavramı ile ifade edebiliriz. Destek sistemimizin kimlerden oluşacağını kendimiz seçeriz, çünkü hangi tür desteğin bize iyi geleceğini en iyi biz biliriz.

Güvenlik planı (safety plan) bizim kendi koşullarımıza göre, kendi yaşayabileceğimiz riskleri değerlendirerek ve kendi güvenliğimiz için oluşturduğumuz, bize özel acil durum planıdır. Şiddete halihazırda maruz bırakılıyorsa, riski altında olduğumuzu düşünüyorsak, bu planı gerektiğinde uygulamaya koymak üzere hazırlayabiliriz. Olası bir şiddet veya şok durumunda, ne yapacağımızı bilemediğimiz bir ortamda harekete geçmemizi ve kendimizi korumamızı kolaylaştırabilir.

“Cinsel saldırıya maruz bırakıldım...”

Cinsel şiddet veya cinsel saldırı “bazı insanların, bazı sebeplerle” maruz kalabileceği bir şiddet değildir. Cinsel saldırı her bireye yönelik gerçekleşebilir; şiddete maruz bırakılan kişinin özellikleri, davranışlarıyla açıklanamaz.

Cinsel şiddet veya cinsel saldırının faili sevdiğimiz bir yakınımız veya sadece tanıdığımız biri olabileceği gibi, bir yabancı da olabilir.

Failden bize yönelen şiddet; tecavüz, tecavüz girişimi, cinsel taciz, istenmeyen temas içeren dokunuşlar veya istenmeyen cinsel davranışlara zorlama gibi farklı yollarla gerçekleşebilir.

**Cinsel saldırı
ne şekilde
gerçekleşirse
gerçekleşsin
bizim hatamız
değildir!**

Cinsel saldırı içeren davranış failin seçimidir, failin hatasıdır, suçtur ve cezası vardır.

Cinsel saldırı sırasında verdiğimiz tepki her ne olursa olsun, o anda kendimiz için seçtiğimiz en doğru tepkidir (Buna tepkisiz kalmak da dahil). Şiddet sırasında ve sonrasında verdiğimiz tüm kararların güvenliğimizle ve koşullarımızla ilgisi vardır. Cinsel saldırı sonrasında da ilk önceliğimiz yine kendi güvenliğimiz olmalıdır. Öncelikle bedensel ve ruhsal olarak güvende olacağımız bir yere gitmek doğru bir seçim olabilir. Cinsel saldırı/cinsel şiddet sırasında veya sonrasında, bir takım

olumsuz etkileri yaşamamız çok olağandır. Ruhsal travmaya sebep olabilecek yaşantıların en bilinenleri arasında cinsel istismar ve cinsel şiddet eylemleri vardır.

Fakat unutmayalım ki travma kişisel bir deneyimdir; travmatik bir olay yaşayan her birey ruhsal travma geliştirmeyebilir. Kişisel sınırlarımız bir başkası tarafından ihlal edildiğinde; failin cezalandırılması, kendimizi iyi ve güvende hissetmek, yaşadığımız olayın adını koymak ve/veya yaşadığımız olayı unutmak gibi pek çok farklı ihtiyacımız olabilir. Şiddet sonrası hissedilen duygular ve ihtiyaçlar kişiden kişiye farklılık gösterebilir.

Seçeneklerimiz

Şiddete maruz bırakılmak beklenmeyen ve olağan dışı bir durumdur. Şiddet sonrasında yaşadığımız kafa karışıklığı, ne yapacağımızı bilememek doğaldır. Yaşadığımız cinsel saldırı sonrası yalnız veya çaresiz değiliz. Kendi sürecimizde, kendi ihtiyacımıza dair birçok destek mekanizmasını oluşturabilir ya da oluşturabilmek için destek isteyebiliriz. Öz yardım adımları ve yakınlarımızdan alacağımız desteğin yanı sıra; tıbbi destek almak, psikolojik destek almak, şiddeti bildirmek gibi haklarımız olan hizmetleri de içeren çeşitli seçenekleri değerlendirebiliriz.

**Kendi sürecimizde,
kendi ihtiyacımıza
dair birçok destek
mekanizmasını
oluşturabilir ya da
oluşturabilmek
için destek
isteyebiliriz.**

Cinsel şiddet sonrası
aşağıdaki yollar izlenebilir:

Kendine inanmak: Cinsel şiddetten hayatta kalanlar olarak, hem 'bir daha yaşanmaması için' olup biteni anlamlandırma ihtiyacından, hem de toplumda yerleşmiş olan yanlış inanışların etkisiyle kendimizden şüphe etme, kendimizi suçlama ve sorumlu tutma eğilimimiz olabilir.

Bu durum, maruz bırakıldığımız şiddeti inkar etmemize neden olabilir. Böyle hissettiğimizde, zaman şiddetin sorumlusunun hiçbir koşulda kendimiz olmadığını ve şiddeti hak etmediğimizi kendimize hatırlatabiliriz. Bazen yakınlarımızdan bile beklediğimiz desteği bulamamamız, yaşadığımız olayın şiddet olmadığı ya da bizim suçumuz olduğu manasına gelmez. Her bireyin şiddet sonrası yaşadığı duygular, bu duyguları ifade etme biçimi ve bu duygularla başa çıkma yöntemi farklıdır. Tepkilerimiz ve davranışlarımız, bize inanılması noktasında ölçüt olamaz. Önemli olan bizim kendimize inanmamız ve yaşadığımız durumu şiddet olarak tanımlamamızdır.

Tepkilerimiz ve davranışlarımız bize inanılması noktasında ölçüt olamaz. Önemli olan bizim kendimize inanmamız ve yaşadığımız durumu şiddet olarak tanımlamaz.

Güvendiğın biriyle paylaşmak: Yaşadığımız şiddeti güvendiğimiz birine anlatmak ve destek istemek mümkün. Bu kişi bir yakınımız veya bir meslek uzmanı olabilir. Paylaşmanın kendisi bizi duygusal olarak destekleyecek bir durumdur. Şiddet sonrası yaşadığımız süreç, tek başımıza taşımamız ya da baş etmemiz gereken bir yük değil. Yaşadıklarımızın anlatmak istediğimiz kadarını seçtiğimiz kişi(ler) ile paylaşabiliriz. Sadece dinlemesi, tavsiye sunması, bize eşlik etmesi veya başka bir ihtiyacımıza destek olması gibi farklı taleplerde bulunabiliriz. Güvendiğimiz kişilerin kim olabileceğini en iyi biz belirleriz.

**Yaşadıklarımızın
anlatmak
istediğimiz
kadarını
seçtiğimiz
kişi(ler) ile
paylaşabiliriz.**

Sağlık desteği almak: Şiddet sonrası sağlık muayenesinden geçmek, fiziksel bir yaralanma olsa da olmasa da destekleyicidir. Farkında olmadığımız bir darbe veya iç yaralanma, cinsel yolla bulaşan bir enfeksiyon, istenmeyen gebelik vb. durumların tespit edilerek zamanında engellenmesi veya iyileştirilmesi sağlanabilir. Fiziksel muayenenin yanı sıra ruhsal değerlendirme de son derece önemlidir. Ayrıca sağlık kurumu, şiddeti bildirmek konusunda henüz karar vermemiş olsak bile, birtakım delillerin zamanında toplanmasını ve belgelenmesini mümkün kılabilir. Her durumda önceliğimiz kendi sağlığımızdır.

**Fiziksel
muayenenin
yanı sıra ruhsal
değerlendirme
de son derece
önemlidir.**

Şiddeti bildirmek: Cinsel şiddet bizim suçumuz değildir. Failin hatasıdır ve failin suçudur. Cinsel saldırıya maruz bırakıldıysak şikayetçi olmak en temel hakkımızdır. Cinsel şiddet sonrası yalnız değiliz, utanması ve saklanması gereken biz değiliz. Türkiye’de hayatta kalanları desteklemekle yükümlü kurumlar ve işini doğru yapan meslek uzmanları vardır. Türkiye’de hayatta kalanları destekleyen güçlü bir sivil toplum, sosyal medya ve kamuoyu bulunur. Yasal süreç nasıl gelişirse gelişsin, adalet aramanın kendisi de yıpratıcı olmasına rağmen güçlendirici bir süreç olabilir.

Yasal süreç nasıl gelişirse gelişsin, adalet aramanın kendisi de yıpratıcı olmasına rağmen güçlendirici bir süreç olabilir.

Destekleyici danışmanlık: Yukarıdaki tüm maddelerden bağımsız olarak; cinsel şiddet veya saldırının üzerimizdeki olumsuz etkileri ile başa çıkma becerilerini geliştirebilmek için bir uzmandan destek almak, tahminimizden fazla destekleyici olabilir. Bizi zorlayıcı duygu değişimleri, bize şiddeti hatırlatan uyarıcılar, geri dönüşler, travma sonrası stres bozukluğu, depresyon gibi travmatik etkiler yaşayabiliriz. Cinsel şiddet gibi travmatik olabilecek bir deneyim sonrası şifa bulma yolumuzda bizi yargılamayan, güvenilebileceğimiz ve cinsel şiddet konusunda deneyimli uzmanlardan psikolojik danışmanlık ve terapi desteği almamız önemlidir.

Cinsel şiddet konusunda deneyimli uzmanlardan psikolojik danışmanlık ve terapi desteği almamız önemlidir.

Farklı seçenekleri araştırmak: şiddet sonrası şifa bulma süreci düz bir süreç değildir, inişli çıkışlıdır. Bazen kısa, bazen uzun sürebilir; çıkışlar kadar inişler de gerekebilir. Elbette sürekli güçlü kalmaya çalışmak zorunda değiliz. Ve yeniden hatırlayalım; yalnız değiliz. Biz farkında olmasak bile, bize destek sağlayacak farklı alternatifler de bulunabilir. Bunları araştırmak, nelerin bize iyi geldiğini keşfetmemize ve güçlenmemize yardımcı olabilir. Örneğin yasal bildirimde bulunmak istemiyorsak, anonim kalabilecek bildirim seçeneklerini araştırabiliriz (Harrasmap haritası*, sivil toplum kuruluşlarının raporladığı çalışmalar vb.). Bunun yanı sıra; kendi kendimize uygulayabileceğimiz öz yardım seçenekleri ve egzersizler denemek, dayanışma içeren etkinliklere katılmak, bize iyi geldiğini düşündüğümüz sosyal ilişkiler yürütmek, farklı destek ve dayanışma biçimleri, çalışmak istediğimiz bir iş, çeşitli spor ve sanat aktiviteleri, bir ünlünün hayat hikayesinden destek almak, öz savunma seçenekleri gibi bir çok sağaltıcı aktivite de mümkündür. Yasal bildirimde bulunurken kim olduğumuzun bilinmesinden tereddüt duyacağımız bir durum var ise; CİMER veya Alo 183 üzerinden kimlik bilgilerimiz gizli tutularak yasal başvuru yapabiliriz. Bu durumda kimlik bilgilerimiz hiçbir resmi kayıтта görünmez.

Yasal bildirimde bulunmak istemiyorsak, anonim kalabilecek bildirim seçeneklerini araştırabiliriz.

* <https://sendeanlat.harassmap.org/tr>.

Taciz-tecavüz veya çocuklukta yaşanan cinsel istismar sonrası deneyimlediğim süreç, benim şiddet sonrası hayatta kalma ve şifa bulma yolumdur. Şiddet beni tanımlayamaz. Ben, bütün yaşadıklarımla birlikte bir bütünü.

“Şikayetçi olmaya karar verdim...”

Cinsel şiddet hakkında konuşmak, özellikle kendi cinsel şiddet yaşıtımız hakkında konuşmak, birilerine açılmak çoğunlukla kolay değildir. Hangi şekilde olursa olsun “adalet”i arama kararını vermek; şiddet yaşıntısını yeniden ve yeniden anlatacak olmak nedeniyle bizim açımızdan zorlayıcı bir süreci başlatabilir. Bununla birlikte bu karar, olayla ilgili olumlu bir kapanış süreci yaşamımıza, güçlenmemize, hayatımızla ilgili kontrol hissini geri kazanmamıza da yardımcı olabilir. Mevcut başvuru sistemi ve süreçleri hakkında bilgi sahibi olmak, bilmediğimiz konuların oluşturduğu kaygıların azalmasında ve daha hazırlıklı olmamızda etkili olabilir.

Öncelikli adımlar

- Şiddeti bildirmeye karar verdikten sonra ilk olarak bulunduğumuz yere en yakın karakola (veya jandarmaya), en yakın savcılığa, ya da en yakın hastaneye gidebiliriz. Başvuru yapabileceğiniz yerleri ve özelliklerini csdestek.org sitesindeki birimler haritasında ve farklı kaynaklarda bulabilirsiniz.
- Bu yerlere gitmek bizim için zorlayıcı ise; 155 polisi (veya 156 jandarmayı) arayarak durumumuzu bildirebilir ve yardım isteyebiliriz.
- Konuşamayacağımız bir ortamda ise acil destek için polise bağlı Kadın Destek Uygulaması'nı (KADES) indirip aktive ederek kullanabiliriz. KADES bir akıllı telefon uygulamasıdır ve şiddet veya şiddet tehdidi durumlarına acilen müdahale edilebilmesi için geliştirilmiştir. Uygulama içerisinde bir buton bulunmakta, acil bir durumda butona bastığınızda konum bilgileriniz en yakın polis merkezine iletmektedir. KADES uygulaması Türkçe, Kürtçe, İngilizce, Fransızca, Arapça, Rusça, Farsça, İspanyolca, Özbekçe, Kırgızca ve Almanca olmak üzere 11 dilde hizmet vermektedir ve yabancı kimlik numarasına sahip kişilerin kullanabileceği şekilde hazırlanmıştır. Türkçe bilmiyorsanız, KADES uygulamasını kullanmak çok kolay olduğundan Türkçe bilen bir yakınınız tarafından uygulamanın nasıl kullanılacağını öğrenmeniz, acil durumlarda size fayda sağlar.

- Karakol, hastane veya savcılığa giderken güvendiğimiz bir kişinin bize eşlik etmesi destekleyici olabilir. Türkçe bilmiyorsanız, size eşlik edecek destekleyicinin Türkçe bilmesi ve Türkiye’de yasal bir kalışının olması oldukça önemlidir. Türkiye’de yasal kalışı olmayan bir yabancının sınır dışı edilme riski olduğunu unutmamak gerekir.

Eğer Türkiye’de yasal kalış hakkı bulunmayan bir yabancıysanız, karakola başvuru yaptığınızda Türkiye’de yasal kalışınız bulunmadığından hakkınızda idari işlem yapılması riski ile karşı karşıya kalabilirsiniz. Bu sebeple Türkiye’de yasal kalışı olmayan bir yabancıysanız, karakol yerine savcılıklara başvuru ve şikayette bulunmanızı öneririz.

- Başvurduğumuz kurumda avukat talep etmek hakkımızdır. Talebimizi ilettiğimiz takdirde (karakol, savcılık veya mahkeme tarafından) bize bir avukat atanacaktır. Karakolda yahut savcılıkta avukat talep etmeniz durumunda baroların CMK servislerinin çalışma biçimi gereği size rastgele avukat atanacaktır. Atanan avukatın dilinizi bilip bilmeyeceği, yabancılar/ mülteciler konusunda özel eğitim alıp almadığı belirli değildir. Ancak avukatınız aracılığı ile ya da direkt kendiniz ifadenizin tercüman eşliğinde alınmasını talep edebilirsiniz. Karakol ve savcılık hariç diğer hukuki işlemlerinizi için baroların adli yardım bürolarında gerek kadın hakları gerekse de mülteci hakları konusunda özel eğitim almış avukatlar bulunmaktadır (boşanma vb. işlemler gibi).

- Maruz bırakıldığımız şiddet tecavüz ise, ilk başvuruyu hastaneye yapmak hem sağlık desteğine bir an önce ulaşmamız hem de delillerin bir an önce toplanabilmesi açısından tercih edilebilir. Hastanelerde genel olarak hastane polisleri bulunmaktadır. Doktorumuzun ihbarıyla ya da doğrudan bizim talebimiz ile şikayetimizi hastane polislerine iletebilir, tutanak tutulup adli mercilerin bilgilendirilmesini sağlayabiliriz. Ayrıca rahat hissedeceksek ve hastane şartları izin verirse, kadın bir doktor tarafından muayene edilmeyi de talep edebiliriz.

- Saldırı henüz gerçekleşiyse olabildiğince kısa sürede (ilk 72 saat içinde) delillerin kaybolmaması için mümkünse yıkanmadan ve olay esnasındaki kıyafetleri değiştirmeden başvuru yapacağımız kuruma gitmek öncelikli hususlardır. Yanımızda yedek kıyafet götürebiliriz. Kıyafetlerimizi çıkardıysak, onları temiz ve mümkünse (naylon poşetteki nemlenme delillerin kaybolmasına sebep olabileceği için) naylon olmayan kağıt bir poşete koyup ağzını iyice kapatarak yanımıza alabiliriz. Elimizden geldiğince bunlara dikkat etmeye çalışmak önemlidir, fakat durumumuz gereği bunların hiçbirini sağlayamadıysak kaygılanmayalım, cinsel suçların başka bulgularla ispatlandığı durumlar da vardır. Aklımıza gelmeyebilecek detaylar uzmanlar tarafından araştırılmaktadır ve bu suçlar ispatlanabilmektedir.

- Saldırıya delil olabileceğini düşündüğümüz mesaj, fotoğraf gibi yazılı-görsel şeyleri muhafaza edebilir, mümkünse kendimiz de saldırıya ilişkin izleri fotoğraflayabiliriz.
- Bize destek olmak isteyenler veya hizmet sağlayıcılar yanlış ve yargılayıcı tavırlarda bulunabilir. Hizmet sağlayıcıların işlerini yaparken bize sözel ya da davranışsal olarak (suçlama, küçümseme, yargılama, ilgisizlik, onay almadan müdahale vb.) olumsuz hissettirecek bir yaklaşımda bulunma hakları yoktur.

Karakol süreci

Adımlar:

- En yakın karakola veya İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne gidebiliriz. Mümkünse İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Şiddetle Mücadele Birimi'ne başvurmak tercih edilebilir.
- Polise cinsel saldırıya uğradığımızı belirtiriz. İfademiz alınmadan önce avukat talebimizi iletebiliriz. Polis bize avukat atanması için gerekli işlemleri uygular. Karakolda yahut savcılıkta avukat talep etmemiz durumunda baroların CMK servisinden rastgele avukat atanmaktadır. Atanan avukatın dilinizi bilip bilmeyeceği, yabancılar/mülteciler konusunda özel eğitim alıp almadığı belirli değildir. Bu durumda kendiniz ya da size atanan avukat aracılığı ile ifadenizin tercüman eşliğinde alınmasını talep edebilirsiniz.
- Polis savcıya bilgi verir ve savcıdan talimat alır. (Eğer istersek doğrudan savcılığa da gidebiliriz). Polisin her ne kadar Türkçe bilmeyen yabancıya tercüman bulması gerekli olsa da çoğu zaman tercüman temin edilememektedir. Eğer Türkçe bilmiyorsanız doğrudan karakola gitmek yerine ilk olarak adliyelerde bulunan savcılıklara başvurmanız kendinizi ifade etme açısından daha yararlı olabiliriz. Savcılık adliye içerisinde bir birim olduğundan ve adliyelerle anlaşmalı tercümanlar bulunduğundan

savcılığa başvurduğunuzda tercüman temin edilmesi daha kolay olacaktır.

- İfademiz alındıktan sonra memurun yazdığı metni acele etmeden okuyarak kontrol eder; eksik-hatalı bilgi görmediyse imzalarız.

Eğer ifademizi bir tercüman aracılığı ile vermişsek, en son tercümanın metnin tamamını bize okumasını istemek, metnin tamamına katılıyor isek altına imza atmamız oldukça önemlidir. Eğer yanlış yahut eksik çeviri yapıldığını ya da beyanlarımızın ifade tutanağına eksik geçirildiğini düşünüyorsak ifade tutanağını imzalamadan önce eksiklerin, yanlışlıkların düzeltilmesini istemek hakkımızdır. Altına imza attığımız bir tutanağı daha sonra reddetmek oldukça zordur.

- Polis bizi hastaneye sevk eder. Burada sağlık muayenemiz, delillerin toplanması ve şiddetin belgelenmesi için işlemler yapılacaktır.

- Karakolda dosyamız oluşturulur. Raporlarımız, ifade tutanakları bu dosyaya konur ve dosya savcılığa bildirilir. Polisin buradan sonraki yükümlülüğü şüphelinin kimliğini tespit etmek ve soruşturma aşaması için gerekli çalışmaların yapılmasını sağlamaktır. Avukatınızın olması durumunda avukatınız bu süreci sizin için sizinle koordineli bir şekilde takip eder.

Haklarımız:

- Eğer tehlike altındaysak karakolda koruyucu ve önleyici tedbir kararı isteyebiliriz. Polis bizi korumak ve bununla ilgili tüm işlemleri yapmakla yükümlüdür.
- Gecikmesi sakıncalı olan hallerde bütün acil kararları savcılık ve duruma göre polis memuru verebilir. Polis, aldığı tedbir kararlarını onaylatılması için savcılığa yahut mülki amire bildirmekle yükümlüdür.
- Polise başvurumuzda yanımızda sadece kimliğimizin olması yeterlidir. Kimliğimiz yoksa bile polis işlem yapabilmek için kimliğimizi tespit etmekle yükümlüdür. Türkiye’de bulunan bir yabancıysanız size verilen geçici koruma kimlik belgesi, mülteci/ şartlı mülteci/ ikincil koruma belgesi, ikamet izin belgesi ya da sadece pasaportunuz ile başvurabilirsiniz. Eğer Türkiye’de yasal kalış hakkı bulunmayan bir yabancıysanız karakolda başvuru yaptığınızda polislerin Türkiye’de yasal kalışınız bulunmadığından idari işlem yapma riski ile karşı karşıya kalabilirsiniz. Bu sebeple Türkiye’de yasal kalışı olmayan bir yabancıysanız karakol yerine savcılıklara şikayetle bulunmanızı öneririz.
- Acil ve gecikmesi sakıncalı hallerde polis bizi kadın sığınağına veya sığınakların ilk kabul birimine götürmekle yükümlüdür.

Eğer Türkiye’de bulunan bir yabancıysanız, ŞÖNİM’e kabul edilebilmek için Türkiye’de yasal kalış şartı aranmaktadır. ŞÖNİM’E ya da başka bir kadın sığınma evine kabul edilmek için bir avukattan ya da sivil toplum örgütünden destek almanızı öneririz.

- Hastane, savcılık veya asayiş birimine yönlendirildiğimizde, polisten destek isteme hakkımız vardır. Polisin mevzuata göre –güvenli koşullardaysak– bizi götürme yükümlülüğü yoktur, ancak uygun koşullarda bu hizmeti vermektedirler.
- Başvuran kişi Türkçe bilmiyorsa polisin tercüman bulması, eğer bulamıyorsa tercümanla ifade alınması için savcılığa sevk etmesi gerekmektedir.
- Polise gidemeyeceğimiz durumlarda polis o yere intikal etmekle, bizim olduğumuz yere gelmekle yükümlüdür.
- İfademizin ve diğer başvuru belgelerimizin bir kopyasını kendimiz için istediğimizde, polis belgeleri vermekle yükümlüdür.
- Avukat talebimizde şiddet suçu basit ya da nitelikli cinsel saldırı olarak tanımlansa da 6284 sayılı Yasa kapsamındadır ve EĞER KORUMA KARARI İSTİYORSAK bizden herhangi bir belge istenmeden (fakirlik belgesi vb.) baro tarafından ücretsiz avukat atanacaktır. Eğer koruma kararı almak istiyorsak ancak nasıl

yapılacağını bilmiyorsak baroların adli yardım bürolarından kadın hakları ve mülteci hakları konusunda özel eğitim almış bir avukatın bize yardım etmesini isteyebiliriz.

- Tüm süreci bize ilk atanan avukatla yürütmek zorunda değiliz. Avukatımızdan memnun değilseniz süreç içerisinde bu alanda çalışan sivil toplum örgütlerine de danışarak avukatınızı değiştirebilirsiniz. Avukatımızın bize inanmama, bizi yargılama gibi bir yaklaşımı olamaz, bu meslek etiğine aykırıdır.
- Polis etkin soruşturma yapmakla yükümlüdür. Kendi işini bize yaptıramaz veya bizi risk altına sokamaz. Belge ve bulguları doğru bir şekilde, delil zincirini koruyarak kendisi toplamakla ve geciktirmeden ilgili kurumlara ulaştırmakla yükümlüdür. Delilleri bizim toplamamızı isteyemez.
- Soruşturma aşamasında olay yerinde inceleme yaparken (delil toplarken) avukatımızın da eşlik etmesini talep etmek hakkımızdır.
- Polis hiçbir surette bizi şikayetimizden vazgeçirmek için eylemde bulunamaz, ilgisiz davranamaz, yıldıracak şekilde bekletemez, özensiz işlem yapamaz; kesinlikle şikayetçi olduğumuz kişiyle uzlaşma, görüşme öneremez. Bunların hepsi suçtur. Polis şikayetimizi almakla yükümlüdür. Polis şikayetin sadece savcılığa

yapılacağına dair bir yönlendirme yapamaz. Polis kendisine yapılmış bir şikayet ya da ihbar hakkında işlem yapmak zorundadır.

- Yargılama sürecinde, bize şiddet uygulayan sanıkla karşılaşmama hakkımız var. İfademizi vereceğimiz duruşmada sadece kendimizin olmasını talep edebiliriz.

- **6284 sayılı Yasa, şiddete uğradığımız veya şiddete uğrama tehlikemiz bulunduğu anda korunmamız ve şiddetin önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır. Yasa kapsamında sığınak, geçici koruma, failin yaklaşmasını/rahatsız etmesini engelleme talep etme gibi birçok hakkımız bulunmaktadır. Bu Yasa'yı bilmeyen hakim ya da avukatlarla karşılaşabiliriz. Bu durumlarda haklarımızı bilmek hayati önem taşıyabilir.**

Hastane süreci

Adımlar:

- Saldırı 72 saat içinde gerçekleştiyse saldırı sırasındaki kıyafetleri ve çamaşırları naylon olmayan bir poşete koyarak ağzını kapatıp yanımıza alma; mümkünse olası delilleri bedenimizde muhafaza etme (yani yıkanmama) gibi detayları göz önünde bulundurabiliriz.
- Acil servisi olan en yakın hastaneye gidebiliriz. Mümkünse devlet hastanelerine, hatta cinsel şiddet konularında nitelikli üniversite hastanelerine gitmek tercih edilebilir. (csdestek.org sitesinde bulunan İstanbul Birimler Haritası'nda nitelikli hizmet veren hastanelerin listesi görülebilir.)
- Hastaneye gittiğimiz zaman adli vaka kaydı açılmaktadır. Bu kayıtle beraber acil müdahale ve raporlama işlemleri için başvurucudan hiçbir ücret alınmamaktadır. Sağlık güvencesi olmayanlar ücret ödeme korkusu duymadan hastaneye başvurabilirler.
- Şikayetçi olmak konusunda henüz karar veremsek de, kanunlar gereği doktorların karşılaştıkları adli vakaları bildirme yükümlülükleri olduğunu unutmamamız gerekir.
- Hasta kabulü yapan personele cinsel saldırıya maruz bırakıldığımızı söylediğimizde,o da gerekli yönlendirmeyi yapacaktır.
- Doktorlar başvuranın vücudunda bir suçun (darp, cinsel saldırı vs.) işlendiğine ilişkin bir iz, emare görürlerse kişinin talebini veya şikayetini

beklemeksizin/aramaksızın adli makamlara bildirebilir. Böyle bir durumda veya siz şikayetinizi bizzat ilettiğinizde, sistemde adli vaka dosyası otomatik olarak açılır ve hastane polisine/polise bilgi verilir. Polis geldiği zaman başvurana eğer şikayetçi olmak istemediğini beyan ederse adli vaka dosyası direkt kapatılır, kişi ifade vermeye veya şikayetçi olmaya zorlanamaz.

- Hastanede duruma göre kadın doğum hekimi veya acil doktoru ilk muayenemizi yapar. Cinsel saldırı gibi durumlarda başvuranın talebi olsa dahi adli vaka dosyası açılmadan ve savcılıktan üst yazı alınmadan doktor vajinal ve livata muayenesi yapamaz, bölgeden örnek toplayamaz. Sadece darp durumuna ilişkin inceleme yapıp rapor düzenleyebilir. Bölgesel inceleme ve örnek toplama için adli vaka dosyasının açılması ve savcılık üst yazısı zorunludur.

- Psikiyatrik muayene de sağlığınıza için oldukça önemlidir. Fiziksel bulguların yanı sıra ruhsal bulgular da cinsel şiddet suçlarında önemli delil teşkil eder. Yaşadığımız şiddetle ilgili gerekli tüm muayenelerin bütüncül bir şekilde yapılmasını talep edebiliriz.

- İlk olarak hastaneye gittiysek ve şikayetçi olmak istiyorsak sağlık kurumu bildirim süreçlerindeki ilk adımları atar. Hastane polisi ilk ifadeyi alır. Yatarak tedavi görüyorsak karakol polisleri sağlık kurumuna gelerek ifademize başvurabilir. Ayakta tedavi görüyorsak karakola gidip ayrıntılı ifade vermemiz istenebilir.

- Tüm muayenelerimiz tamamlandığında hastaneden ayrılabiliriz. Hastane personelinin yükümlülüğü; acil sağlık müdahalesinde bulunmak, sağlık muayenesi yapmak, şiddete ilişkin belirtileri raporlamaktır.

Haklarımız:

- Muayene edileceğimiz odada, muayeneyi yapacak doktor dışında herhangi biri (işçi olmayan sağlık personeli, polis, tercih etmiyorsak yakınımız/ tanıdığımız biri) olamaz.
- Sağlık çalışanı bizin onayınızı almadan bedeninize müdahale edemez. Sorduğumuz sorulara cevap vermekle yükümlüdür.
- Sağlık çalışanı sağlığımız için oradadır ve acelesiz, telaşsız, destekleyici bir yaklaşım içinde işini yapmak durumundadır.
- Sağlık personeli bizim ifademizi alacak kişiler olmadığından sorularına cevap vermeme hakkımız vardır.
- Şikayetçi olmak konusunda henüz karar veremesek de, kanunlar gereği doktorların karşılaştıkları adli vakaları bildirme yükümlülükleri olduğunu unutmamamız gerekir.
- Tercih ediyorsak kadın doktor talep edebiliriz, hastane bu talebi –sadece olanakları elveriyorsa– karşılamakla yükümlüdür.
- Hiçbir hastanede savcılık kararı olmadan adli tıp muayenesi yapılmaz. Jinekolojik muayene ise sadece bizim onayımızla yapılabilir.

Şikayetçi olmamak suçlu olduğumuz ya da maruz bırakıldığımız şiddetin gerçek olmadığı anlamına kesinlikle gelmez.

Cinsel saldırı sonrası adaletin yerini bulması, sadece failin cezalandırılması demek değildir.

Adalet, bizim ihtiyaç duyduğumuz desteğe erişebilmemiz ve şiddetten sonra şifa bulmamız, güçlenmemiz demektir.

Cinsel şiddetten hayatta kalanlara inanıyoruz;
yalnız değiliz...

CİNSEL ŞİDDET VE İSTİSMAR DURUMLARINDA TÜRKİYE GENELİNDE BAŞVURULABİLECEK KAMU KURUMLARI

ALO 183 – İstanbul Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Destek Hattı

7 gün 24 saat kesintisiz ve ücretsiz hizmet vermektedir. Kürtçe ve Arapça yönlendirme vardır. 3G uyumlu telefonlar ile hafta içi 08:00 – 24:00, Cumartesi günleri ise 08:00-17:00 saatleri arasında 0 549 381 0 183 numaralı telefondan işitme ve konuşma engelli danışanlara cevap vermektedir.

ALO 150 – Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)

<https://www.cimer.gov.tr/>

7 gün 24 saat kesintisiz ve ücretsiz hizmet vermektedir. Telefonla 150 Çağrı Merkezi'ni arayarak, CİMER portal üzerinden yazılı olarak ya da e-devlet şifresi kullanılarak başvuru, şikayet ve ihbar yapmak mümkün. Maksimum 30 gün içerisinde geri dönüş sağlanıyor.

ALO 157 Foreigners Communication Center (YIMER)

<https://yimer.gov.tr/>

Türkçe, İngilizce, Arapça, Farsça, Rusça, Almanca ve Peştuca dil seçenekleriyle 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir.

İstanbul Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

0212 511 42 75

Bakanlık dahilinde kurulan ve her ilde mevcut Sosyal Hizmetler Müdürlüğü altında mevcut Kadın Hizmetleri Birimi. 183 ihbarları da inceleme için buraya gönderilmektedir.

Koza Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)
0212 465 21 96

Emniyet Müdürlükleri Çocuk Şube Müdürlükleri

Cumhuriyet Savcılıkları

ALO 155 (Polis)

ALO 156 (Jandarma)

En yakın polis merkezi, en yakın sosyal hizmet birimi

İstanbul Barosu Adli Yardım Merkezi – 0212 251 63 25

İstanbul Barosu Çocuk Hakları Merkezi

İstanbul Barosu CMK Uygulama Servisi – 444 52 71

Çocuk Koruma Haritası

<http://www.cocukkorumaharitasi.info/>

csdestek.org

<https://cinselsiddetlemucadele.org>

[f | cinselsiddetlemucadele](https://cinselsiddetlemucadele.org) [t | cs_mucadele](https://cinselsiddetlemucadele.org) [i | cinselsiddetlemucadele derneği](https://cinselsiddetlemucadele.org)

0 542 585 3990 | info@cinselsiddetlemucadele.org